

บทความปริทัศน์ Review Article

รูปร่างและความกว้างของส่วนโค้งแนวฟัน

ศักดิ์นฤณ กระบวนรัตน์ ท.บ.¹

ปิยารัตน์ อภิวัฒน์กุล ท.บ., ท.ม. (ทันตกรรมจัดฟัน)²

¹ นิสิตวุฒิปัตร์ สาขาทันตกรรมจัดฟัน คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² ภาควิชาทันตกรรมจัดฟัน คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การกำหนดรูปร่างของส่วนโค้งแนวฟัน ถือเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการวางแผนการรักษาทางทันตกรรมจัดฟัน โดยทั้งนี้จะต้องพิจารณาทั้งตำแหน่งของฟันหน้าในแนวหน้า-หลังและส่วนความกว้างของส่วนโค้งแนวฟัน ซึ่งหมายถึงความกว้างระหว่างฟันเขี้ยวและความกว้างระหว่างฟันกราม ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่า การเปลี่ยนแปลงความกว้างของส่วนโค้งแนวฟันทางด้านหลังสามารถกระทำได้ในปริมาณที่ไม่มากนัก และสำหรับการเปลี่ยนแปลงความกว้างบริเวณฟันเขี้ยว นั้น อาจมีข้อจำกัดในเรื่องของเสถียรภาพจนอาจไม่สามารถทำการเปลี่ยนแปลงได้เลย บทความนี้ได้รวบรวมความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับรูปร่างและความกว้างของส่วนโค้งแนวฟัน รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับเสถียรภาพของการเปลี่ยนแปลงรูปร่างและความกว้างของส่วนโค้งแนวฟัน

(ว ทันต จุฬฯ 2549;29:52-61)

คำสำคัญ: ส่วนโค้งแนวฟัน; รูปร่างของส่วนโค้งแนวฟัน; ความกว้างของส่วนโค้งแนวฟัน; สมดุล; เสถียรภาพ

บทนำ

รูปร่างของส่วนโค้งแนวฟัน หมายถึง สันฐานโดยรวมของส่วนโค้งแนวฟันซึ่งประกอบไปด้วย ความโค้งของส่วนแนวฟันทางด้านริมฝีปาก, ส่วนความกว้างระหว่างฟันเขี้ยว และส่วนความกว้างระหว่างฟันกราม¹

ในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิดของการมีรูปร่างของส่วนโค้งแนวฟันที่มีลักษณะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล โดยอาศัยความคิดพื้นฐานที่ว่ามิติและรูปร่างของส่วนโค้งแนวฟันมีความสัมพันธ์กับมิติและรูปร่างของใบหน้า ทั้งนี้เนื่องจากขากรรไกรบนเป็นส่วนที่ต่อเนื่องกับกระดูกของใบหน้าบริเวณ

ฐานจมูกและกระบอกใต้ตาโดยอยู่ในขอบเขตของกระดูกโหนกแก้ม และขากรรไกรล่างจะมีส่วนที่ยึดต่อกับฐานกะโหลกบริเวณขมับใกล้หูตรงข้อต่อขากรรไกร นอกจากนี้ความแตกต่างกันของรูปร่างของส่วนโค้งแนวฟันอีกส่วนหนึ่งอาจสามารถเกิดขึ้นได้จากความผันแปรในชุดพันธุกรรมชาติ²

เป็นที่ทราบกันดีว่าในการรักษาทางทันตกรรมจัดฟัน ควรพิจารณาอนุรักษ์รูปร่างของส่วนโค้งแนวฟันเดิมของผู้ป่วยด้วยเหตุผลที่ว่าตำแหน่งของฟันในส่วนโค้งแนวฟันดังกล่าวเป็นตำแหน่งที่มีเสถียรภาพมากที่สุด³ เนื่องจากตำแหน่งของฟันจะถูกกำหนดขึ้นโดยสันฐานของกระดูกที่รองรับ⁴ ร่วมกับ

Form and widths of the dental arch

Saknarin Krabuanrat D.D.S.¹

Piyarat Apivatanagul D.D.S., M.S. (Orthodontics)²

Residency student, Department of Orthodontics, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University
Department of Orthodontics, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University

Abstract

One of the most important things in orthodontic treatment planning is to establish the dental arch form, which consists of anteroposterior position of the incisors and dental arch widths: intercanine width and intermolar width. Today, it is known that only a limited amount of posterior dental arch width change is possible, and a change in the region of the canines is particularly limited. In this article, basic knowledge of form and widths of dental arch were reviewed. Treatment considerations to determine stability of the form and widths of dental arch were also mentioned.

(CU Dent J. 2006;29:52-61)

Key words: dental arch; dental arch form; dental arch width; equilibrium; stability